

Door de hond of door de kat gebeten

Citation for published version (APA):

Haaijema, R., Janssen, J. H. L. J., & Bakker, L. (2023). Door de hond of door de kat gebeten. *Sozio. Vakblad voor sociale professionals en het sociale domein*, 4, 33-35.

Document status and date:

Published: 01/11/2023

Document Version:

Publisher's PDF, also known as Version of record

Please check the document version of this publication:

- A submitted manuscript is the version of the article upon submission and before peer-review. There can be important differences between the submitted version and the official published version of record. People interested in the research are advised to contact the author for the final version of the publication, or visit the DOI to the publisher's website.
- The final author version and the galley proof are versions of the publication after peer review.
- The final published version features the final layout of the paper including the volume, issue and page numbers.

[Link to publication](#)

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

If the publication is distributed under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license above, please follow below link for the End User Agreement:

<https://www.ou.nl/taverne-agreement>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at:

pure-support@ou.nl

providing details and we will investigate your claim.

Downloaded from <https://research.ou.nl/> on date: 08 Oct. 2024

Open Universiteit
www.ou.nl

Door de hond of door de kat gebeten

Uit wetenschappelijk onderzoek en uit de praktijk is bekend dat er een samenhang kan bestaan tussen geweld tegen dieren en intermenselijk geweld. Voor de vraag hoe en waar dieren in veiligheid gebracht kunnen worden, is echter relatief weinig aandacht.

Stichting Mendoo, een organisatie die zich inzet voor het welzijn van dieren die betrokken raken bij geweld achter de voordeur, en het lectoraat Veiligheid in Afhankelijkheidsrelaties van Avans Hogeschool en de Politieacademie gingen nader op onderzoek uit. *Rianne Haaijema, Janine Janssen & Leonie Bakker*

kelige voorbeelden

In de praktijk komt het voor dat slachtoffers van huiselijk geweld hun vlucht uitstellen, omdat zij niet goed weten wat er met een geliefd huisdier moet gebeuren. Kan dat dier mee? Loopt het dier

gevaar als het achterblijft? Er zijn helaas ook nare voorbeelden bekend, waarbij geweldplegers slachtoffers bedreigen met geweld tegen een geliefd huisdier: 'als je weggaat, dan doe ik de hond of de kat wat aan'. Bij de aanpak van huiselijk geweld wordt vaak gehamerd op een systemische aanpak. Daarmee wordt bedoeld dat bij de analyse van een geweldsprobleem en de ontwikkeling van een plan van aanpak de hele sociale omgeving betrokken moet worden. Huisdieren, die door velen als belangrijke gezinsleden worden ervaren, lijken in dit verband echter vaak te worden vergeten. Dat is vreemd, want zowel mens als dier verdienen goede opvang.

Beperkte opvang

Maar hoe zit het dan met die opvang? Het volledige verslag zal begin volgend jaar gepubliceerd worden, ➤

OVER DE AUTEURS

Rianne Haaijema is directeur/bestuurder van de stichting Mendoo.

Prof. dr. Janine Janssen is hoofd onderzoek van het Landelijk Expertise Centrum Eer Gerelateerd Geweld van de nationale politie, lector Veiligheid in Afhankelijkheidsrelaties aan Avans Hogeschool en de Politieacademie, bijzonder hoogleraar Rechtsantropologie aan de Open Universiteit.

Leonie Bakker MSc LLM is docent (International) Social Work aan de Hogeschool van Arnhem Nijmegen en de Associate Degrees Academie Roosendaal. Tevens werkt zij als onderzoeker bij de Kenniskring van het Centre of Expertise Veiligheid en Veerkracht aan Avans Hogeschool

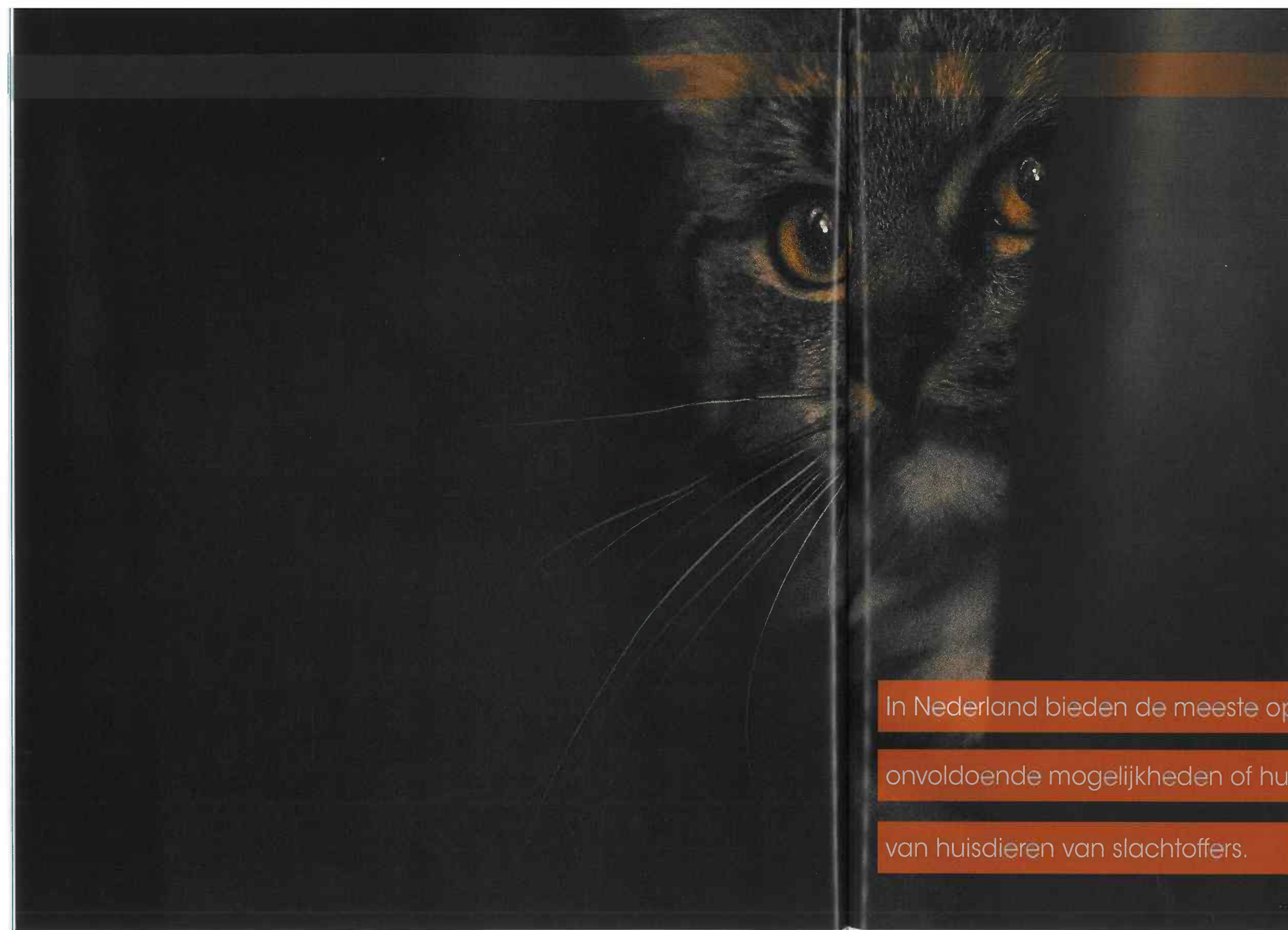

foto: Yvon Hoogers via Unsplash

In Nederland bieden de meeste opvanglocaties
onvoldoende mogelijkheden of hulp bij het onderbrengen
van huisdieren van slachtoffers.

gegevens van Mendoo laat zien dat het aantal opvanglocaties dat diertoeankelijk is slechts langzaam stijgt. Te weinig gemeenten en opvanglocaties hebben een gedegen beleid rondom dit thema, inclusief structurele financiering. Veel van de argumenten voor het ontbreken van dit beleid heeft betrekking op de financiële nadelen: locaties moeten diertoeankelijk gemaakt worden, wat vaak betekent dat er kosten gemaakt moeten worden voor een aanpassing of verbouwing, aangevuld met kosten voor de zorgen voor het dier. Waar deze financiële middelen vandaan kunnen en/of moeten komen is in veel gemeenten onduidelijk.

Advies

In gesprek met opvanglocaties en centrumgemeenten merkt Mendoo dat vrijwel alle opvanglocaties wel het belang inzien van het hebben van aandacht voor huis-

▶ maar we geven alvast een korte preview van de resultaten voor dit themanummer van Sozio. In veel gevallen is er geen opvang voor huisdieren. Sinds 2014 zet stichting Mendoo zich in voor slachtoffers van huiselijk geweld én hun huisdieren. Zij biedt noodopvang bij gastouders wanneer een opvanglocatie geen dieren toe laat, maar haar stip op de horizon is dat alle opvanglocaties in Nederland dieren toe zullen laten en dat de hulp en ondersteuning die geboden wordt reke-

ning houdt met de aanwezigheid van deze dieren. In het belang van de slachtoffers; maar ook in het belang van het welzijn van de dieren. Op dit moment zijn er elf (van de 35) locaties in Nederland waar slachtoffers van huiselijk geweld hun huisdieren mee naartoe mogen nemen. Mendoo adviseert en ondersteunt de opvanglocaties, de cliënten en hun huisdieren. Dit is alleen mogelijk door een goede samenwerking tussen de opvanglocatie en Mendoo; een samenwerking tus-

sen een maatschappelijke organisatie en een dierorganisatie. In Nederland bieden de meeste opvanglocaties onvoldoende mogelijkheden of hulp bij het onderbrengen van huisdieren van slachtoffers. Dit ondanks dat uit onderzoek blijkt dat vrouwen geneigd zijn zichzelf (en aanwezige kinderen en dieren) langer bloot te stellen aan het geweld vanwege zorgen om het dier. Helaas blijkt dat de praktijk achterblijft. Analyse van

dieren van slachtoffers. Dit inzicht in de grootte van het probleem én erkenning daarvan is een eerste stap in verbetering. Verdere verkenning naar mogelijkheden voor diertoeankelijke opvang voor slachtoffers overal in Nederland én structurele financiering – beschikbaar gesteld vanuit de gemeenten – zouden op korte termijn op de agenda moeten staan van beleidsmakers. Ons advies is om dit gesprek ook op landelijk niveau te voeren, om te verkennen of een gedegen nationaal beleid tot de mogelijkheden behoort. ✦